

Besvarelse

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Jeg vil gerne starte med at sige tak til SF for at have taget initiativ til denne forespørgselsdebat om et uhyre vigtigt emne. Det er uhyre vigtigt, fordi den aktive indsats i forhold til arbejdsløse er en central del af regeringens politik. Derfor er det naturligvis også nødvendigt altid at overveje, om indsatsen er rigtigt indrettet.

Der er tradition her i Folketinget for brede politiske forlig om arbejdsmarkedspolitikken og bred opbakning fra arbejdsmarkedets parter. Det har udgjort grundlaget for en overordnet set vellykket arbejdsmarkedspolitik, der har bidraget afgørende til beskæftigelse for rigtig mange mennesker og også en økonomisk fremgang, som vi har haft siden 1993-94.

Jeg vil gerne indledningsvis fastslå, at regeringen lægger vægt på, at der fortsat er bred opbakning til arbejdsmarkedspolitikken. Jeg har derfor lagt op til en helt åben og fordomsfri debat frem til et tidspunkt før sommerferien, hvor alle interessenter eller aktører, eller hvad man nu vil bruge af begreber, kan komme med synspunkter om, hvordan vi mest hensigtsmæssigt tilrettelægger den fremtidige indsats.

Jeg har endnu ikke lagt mig fast på, hvordan jeg mener, at indsatsen skal tilrettelægges i detaljer. Jeg har ikke villet møde op med en konklusion, før debatten blev startet, men har netop lagt vægt på at give os i regeringen mulighed for at lytte fordomsfrit til alle synspunkter. Først efter denne åbne debat vil jeg præsentere mere konkrete udspil, som så kan blive genstand for politiske drøftelser i løbet af det tidlige efterår.

Jeg glæder mig til den debat. Jeg synes, den debat er kommet godt i gang. Jeg glæder mig også over den umiddelbart positive modtagelse, som mine mere overordnede ideer og tanker har fået. Herunder har jeg også noteret mig, at forespørgeren har været positiv.

Selv om jeg ikke har lagt mig fast på det konkrete indhold endnu, har jeg naturligvis gjort mig nogle tanker om, hvilke pejlemærker eller retningslinjer der bør være for kommende ændringer. De grundlæggende tanker bag den aktive arbejdsmarkedspolitik er stadig de rigtige. Der skal være en fornuftig balance mellem et godt dagpengesystem og incitamenterne til at komme i arbejde, men der er ingen tvivl om, at systemet kan forbedres.

Regeringen har om nogen stået for mottoet »ingen rettigheder uden pligter«, men der er

heller ingen tvivl om, som jeg både har sagt og skrevet for nylig, at der nok vil være en del situationer, hvor den arbejdsløse finder, at det med pligterne står mest tydeligt i den pågældendes bevidsthed.

Det ændrer ikke ved, at vi skal fastholde, at også den ledige har et ansvar, og at vi skal stille krav til den enkelte, fordi ansvar også er med til at skabe motivation. Det skal altid kunne betale sig at arbejde, og den enkelte ledige skal være parat til at op- eller omkvalificere sig i overensstemmelse med arbejdsmarkedets behov. Det er jo en forudsætning for at være på arbejdsmarkedet i dag.

Arbejdsmarkedspolitikken har i de seneste år været koncentreret om at inddrage så mange ledige som muligt i opkvalificering og kompetenceudvikling. Jeg udelukker ikke, at det kan have forvredet fokus i indsatsen for meget i retning af kvantitet frem for kvalitet.

Jeg tror, der er behov for at sætte mennesket endnu mere i centrum frem for systemet og tage større hensyn til den enkelte lediges potentiale og muligheder. Det drejer sig jo grundlæggende om at få den ledige ad den kortest mulige vej tilbage i beskæftigelse, hvilket kræver en god leverage fra arbejdsformidlingen, men også en stor grad af motivation hos den enkelte arbejdsløse.

Vi ved jo fra mange eksempler, at det kan lade sig gøre at sætte den enkelte i centrum, og at der er plads på arbejdsmarkedet, også til de mest udsatte grupper, hvis bare indsatsen er skruet rigtigt sammen, men ofte er der ikke overskud til den mere individuelle tilgang til opgaven, fordi regler og bureaukrati tager ressourcerne. Vi må ganske enkelt se på, om ikke vi kan komme overflødige regler til livs og omprioritere indsatsen, så der bliver plads til mere fokus i forhold til den enkelte.

Jeg tror, at tiden er inde til at vurdere, om vi ikke kan tilrettelægge arbejdsmarkedspolitikken, så den enkelte får større indflydelse på og dermed også et større medansvar for egen situation. Men vi skal samtidig holde fast i, at der er ting, der har virket godt, ikke mindst princippet med både rettigheder og pligter i indsatsen.

Lad mig pege på nogle temaer, som jeg mener skal stå centralt i debatten. Jeg vil sige noget om kompetenceudvikling, behovet for regelforenklaring, den gode leverage og i job uden omveje.

Til at begynde med skal begrebet kompetenceudvikling være omdrejningspunktet for indsatsen. Det handler ikke bare om at bruge nye ord, det handler i høj grad også om at signalere